

Վրասանը հրաժարվում է Ռուսաստանի և ԱՄՆ-ի հետ համատեղ գործողություններից

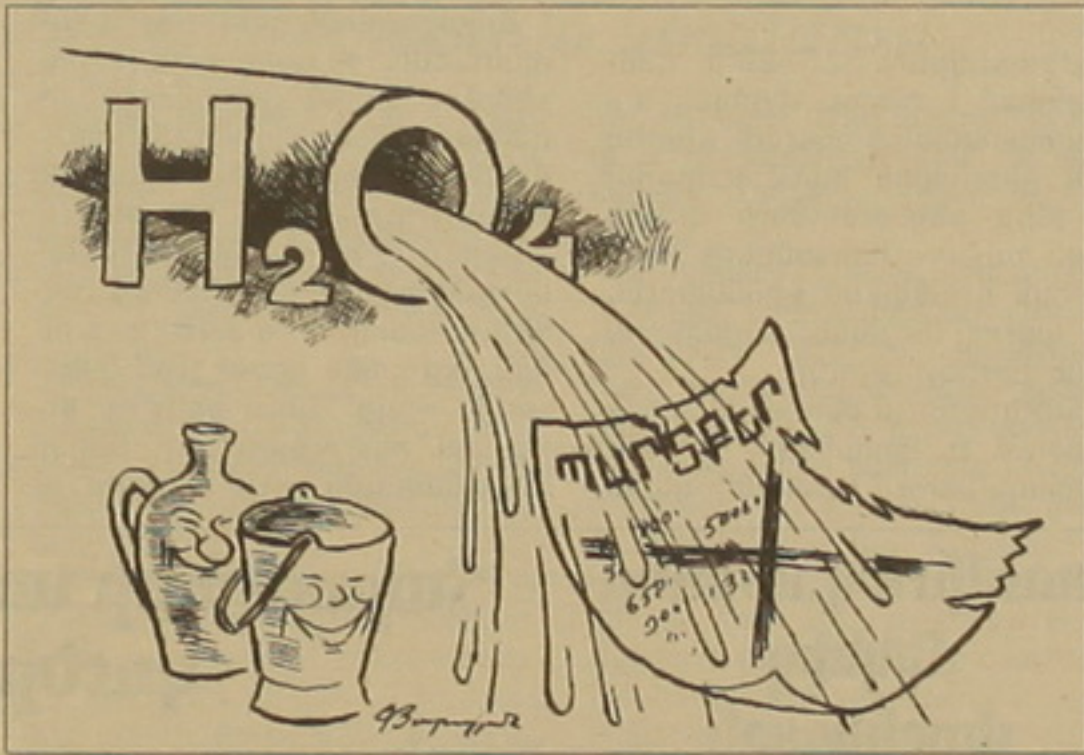
ԹԻՒԻՍԻ, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Վրասանը հրաժարվում է ինչպես ռուսական, այնպես էլ ամերիկյան հասուկ ծառայությունների հետ համատեղ գործողություններ վարելուց, հաղորդում է ՌԻԱ-«Նովոստի»։ Ինչպես երկուսն էլ թիվստիմում մամուլ ասելիս ժամանակ հայտարարել է Վրասանի արտաքին գործերի նախարար Իրակլի Սենաղաբիձիլին, «կարգուկանոն Վրասանի սահմանում հաստատվելու են միայն վրացական հասուկ ծառայությունները»։ «Վրասանը ի գործ է ինքը լուծելու խնդիրը, բայց մենք բարդություններ ունենք մասակարանման և ադապտման հետ»:

Եւ մենք կընդունենք օգնություն այդ ոլորտում, սակայն անօգուտ է գորակազմ առաջարկել: Ես խորհուրդ կսալի նրանց, ում համար դա դարձել է սեռտուն գաղափար, մոռանալ այդ մասին»,- ընդգծել է Սենաղաբիձիլին: «Եթե Ռուսաստանը ցանկանա մեզ օգնություն առաջարկել, մենք դրանից չենք հրաժարվի. որս, ամերիկացի եւ այլ դիտորդներ կարող են ներկա լինել, նայել եւ տեղեկություններ հավաքել, բայց ոչ ավելին»,- ասել է նախարարը: Ընդ որում նա եզրակացրել է, որ «եւ ոչ մի համատեղ ուժային գործողությունների մասին խոսք անգամ չի կարող լինել»:

ՋՐԻ ՎԱՐՉ

Ինչպես բացառել դարսերի կուսակման կրկնությունը

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ
Այսօր կառավարությունը ջուր տղառողների համար փաստորեն համաձայնում է հայտարարում: Համաձայն խորհրդարանում ներկայացված օրինագծի, մինչև 2000 թ. ամբողջովին եւ 2000-2002 թթ. մասամբ մասակարարված ջրի դիմաց կուսակված չվճարումները համարվում են գանձման ոչ ենթակա: Խոսքը 39-42 մլրդ դրամի մասին է: Ինչպես կարելի է բնորոշել կառավարության նման մոտեցումը:
Եթե փորձենք միանգամայն գնահատական տալ, ապա ակնհայտ է, որ սա ոչ այլ ինչ է, քան ակադեմիկոսական հետ հաճախելու փայլ: Այսպես թե այնպես այդ գումարները սղառողները չէին վճարելու, ինչը ծանր բեռ էր լինելու քրոնակարար կազմակերպության համար: Հետևաբար, այդ փայլը համարել ղեկավարության շնորհ իր փողափայտներին, ծիծառ չէ: Եթե մի կողմ

թողնենք նման որոշման համար օրենսդրական հիմնավորում համարվող այս երկու՝ առկա իրողության հետ հաճախելու եւ ճնշման նյութակազմակերպության հանգամանքները, ապա ջրի դիմաց չվճարումները զիջելը ունի ինչպես դրական, այնպես էլ բացասական կողմեր:

ՏԵՄ 1 էջ 3

ՀԱՐՉԱԽՈՒՅՑ

Հայաստանի ամենաազդեցիկ գործիչները

Սեպտեմբերի սկզբին մուկովյան «Պանորամա» տեղեկատվական-փորձագիտական կենտրոնը, որը զբաղվում է Ռուսաստանի և ԱՊՀ երկրների հասարակական-ազդեցիկ կյանքի հետազոտությամբ (www.panorama.ru), «Ազգ» օրաթերթի հետ համատեղ անցկացրեց իր հերթական փորձագիտական հարցումը:

Հարցման ժամանակը դասակարգված չի ընտրված: Մի շարք ընտրությունների սղատող Հայաստանի ազդեցիկ գործիչների և ձեռնարկումների ղայմաններում հստակ կարելու էին ազդեցիկ գործիչների փայլը եւ դրանց ազդեցությունը այս գործընթացների վրա:

Մեր փորձագետների կարծիքով, 2002 թ. սեպտեմբերի կեսի դրությամբ, ՀՀ ամենաազդեցիկ գործիչների դասակարգումը ունի հետևյալ տեսլը:

1. (1) Բոչարյան Ռոբերտ	ՀՀ նախագահ	95 (98,8)
2. (2) Մարգարյան Սերժ	ՀՀ դաշտայնության նախարար	83,8 (90,8)
3. (3) Մարգարյան Անդրանիկ	ՀՀ վարչապետ	61,6 (70,3)
4. (4) Գեղամյան Արսաես	«Ազգային միաբանության» առաջնորդ	35,3 (37,5)
5. (18) Տեր-Պետրոսյան Լեւոն	ՀՀ առաջին նախագահ	31 (5,8)
6. (7) Դեմիրճյան Սեփական	ՀԺԿ առաջնորդ	24,2 (16,3)
7. (5) Օսկանյան Վարդան	ՀՀ արտգործնախարար	17,4 (37)
8. (9) Թումանյան Արսաես	ՀՀ նախագահի աշխատակազմի ղեկավար	29,5 (14,3)
9. (13) Մարգարյան Հրանտ	ՀՀԳ Բյուրոյի ներկայացուցիչ	15,3 (9)
10. (34) Խաչատրյան Արմեն	ԱԺ նախագահ	14,2 (2,5)
11. (11) Մարգարյան Արամ	ՄԱԿ-ի վարչապետ	12,6 (9,8)
12. (38) Հովհաննիսյան Ռաֆֆի	ՄԱԿ-ի արտգործնախարար	10 (2)
13. (14) Պետրոսյան Կառլոս	ՀՀ ազգային անվանագրության նախարար	8,9 (8,8)
14. (-) Աբրահամյան Հովիկ	արտաքին գործերի նախարար	7,9 (-)
15. (12) Թորոսյան Տիգրան	ԱԺ փոխնախագահ	7,4 (9,5)
16. (20) Գեղարյան Արմեն	ՀՀ նախագահի օգնական	7,1 (5)
17. (-) Մարգարյան Տիգրան	ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ	6,8 (-)
17. (19) Հարությունյան Ալեքսան	ՀՀ նախագահի խորհրդական	6,8 (5,5)
17. (22) Մանուկյան Անտոն	«Սոցիալիստական Հայաստան»-ի առաջնորդ	6,8 (4)
17. (37) Բաղդասարով Միխայել	«Միակ Լիմիթեդ»-ի նախագահ	6,8 (2,5)

ՏԵՄ 1 էջ 2

Թոնի Բլերի դոսիեն. «12-24 ամսում Իրաքը միջուկային զենք կարտադրի»

Իրաքի պատասխանը. «Հասարակության սպառնալուծան համար սուտ եւ պրոպագանդա»

Երեկ Սեփականի խորհրդարանում վարչապետ Թոնի Բլերը վերջապես ներկայացրեց իր խոստացած իրաքյան դոսիեն կամ թղթածրարը, որի վերնագիրն է «Իրաքի զանգվածային ոչնչացման զենքերը»: 55 էջերի մեջ ամփոփված հետախուզական տեղեկությունները եզրակացնում են, որ նախագահ Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգն ի վիճակի է 12-24 ամսվա ընթացքում արտադրել միջուկային զենք եւ անմիջականորեն սղատող մուրհաբի, Խարայելի եւ Հունաստանին: Ըստ թղթածրարի, Սադդամ Հուսեյնը, որին Բլերը կոչեց «անգուր եւ սաղիս բռնակալ», բոլոր հնարավորություններն ունի 45 րոպեի ընթացքում կենսաբանական եւ փոխկան հարձակում գործելու իր

հարեանների վրա: Այդ սղառեզում նրա կարողականությունն «ակնհիվ է, մանրամասն եւ հետզհետե աճող»:
Դրանով, ինչպես նաեւ իր ելույթով, Թոնի Բլերը փորձեց Իրաքի դեմ ռազմական գործողություններ ձեռնարկելու անհրաժեշտության մեջ համոզել ոչ միայն խորհրդականներին, այլեւ համախառնապես: Ելույթին անմիջապես հետեւեց Իրաքի ղեկավարը: Սադդամ Հուսեյնի խորհրդական Ամիր ալ Մաադին Բլերի թղթածրարը ներկայացրեց իրեն հասարակական սղառման համար ստեղծված փողազակն ճյուղ, որտեղ «ենթադրություն

ներ ցաս երկար են, իսկ փաստերը ցաս ինչ»: Խորհրդականն անդրադարձավ թղթածրարում նշված մի քանի ռազմաարդյունաբերական ձեռնարկությունների եւ ղեկը, որ դրան կան ոչնչացված են 1991 թ. հարձակման ընթացքում, կամ գործում են ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհրդի համադասասխան որոշումների օրհանակներում ինճադաշտայնական կոնվենցիոնալ զենք արտադրելու համար: Նա կոչ արեց ՄԱԿ-ի ԸՆԴՀՆԵՐԻՆ առաջին հերթին սղելու եւ սուղելու Բլերի թղթածրարում նշված վայրերը: Նրա ասելով թղթածրարի հրադարակման նյութակը հարձակման անցնելուց առաջ համադասասխան հասարակական կարծի ստեղծել է:

Երեւան ժամանեց Մամգիսե-Ջավախի նահանգապետը

Երեւան, 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ԼՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Սեպտեմբերի 24-ին Հայաստան ժամանեց Մամգիսե-Ջավախի նահանգապետ Թեյմուրազ Մոսիապիլին, այդպիսով շարունակելով ռուս եւ վրաց ղեկավարներ անձանց Հայաստան կատարած այցերի շարքը, որը համընկավ ռուս-վրացական հարաբերությունների սրման հետ: Հիշեցնենք, որ սեպտեմբերի 16-ին Հայաստան այցելեց Վրասանի դաշտայնության նախարար Դավիթ Թելազան, իսկ սեպտեմբերի 18-ին Ռուսաստանի Դաշտայնության նախագահական աշխատակազմի ղեկավար Ալեքսանդր Վոլոչինը:

Այդ առաջին իսկ օրը Թեյմուրազ Մոսիապիլին հանդիպեց ՀՀ արածային կառավարման եւ արտաքին գործերի նախարար Յուրի Աբրահամյանի հետ:

Սեպտեմբերի 25-ին Թեյմուրազ Մոսիապիլին կհանդիպի ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանի, ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի, Երեւանի փողապետ Ռոբերտ Նազարյանի հետ: Ինչպես հայտնի դարձավ, հնարավոր են նաեւ հանդիպումներ «Հոլո հայրենի» կուսակցության ղեկավարության հետ, որը հայտնի է որպես «ջալախիցիների կուսակցություն»:

ՄԱԿ-ը Խարայելից ղեկավարեց հանել գործը Արաֆաթի նստավայրից

ՄԱԿ-ի Անվանագրության խորհուրդը երեկ արտաքին գործերի Խարայելից ղեկավարեց գործը դուրս բերել Ռամադանյան Զատեր Արաֆաթի նստավայրից, որտեղ նրան մուտք էին գործել անցյալ օրերից: Ի դասասխան Թել Ավիլում ղեկավարեցին միադասարի ահաբեկչական արարի: Դեռեւս հայտնի չէ Խարայելի ղեկավարման Անվանագրության խորհրդի որոշումը, որի վերաբերյալ Մ. Նահանգների ներկայացուցիչը մասնակցեց «ձեռնարկ» ծայրով: Այսուհանդերձ, նախորդ զիբեր Խարայելյան գործը ծավալել էին իրենց գործողությունների ծիրը ղեկավարման հողերում: Նորից ներխուժելով Գազայի օրհան, որտեղ նրանց գործողությունների հետեւանով սղանվել է 9 ղեկավարից:

Ռոբերտ Բոչարյանի այցը Երեւանի բժշկական կենտրոն

ՄԵԼՆՅԱՆ ԲՈՒՄԵՆՅԱՆ
Երեկ նախագահ Ռոբերտ Բոչարյանը օրհան կատարեց Երեւանի բժշկական կենտրոնում: Նախագահին ուղեկցում էին առողջապահության նախարար Արարատ Սկրյանը, փողապետ Ռոբերտ Նազարյանը:
Կենտրոնի սնորհն Հարություն Բուլակյանը նախատեսում է հյուրերին ծանոթացրեց կենտրոնի կառուցվածային առանձնահատկություններին, բուժամենակազմի գիտական ներուժի ընդհանուր նկարագրին, ներկայացրեց առողջապահական բնույթի այն հրատարակությունները, որ հրակայնացրել են Երեւանի բժշկական կենտրոնի մասնագետները (առաջին բուժօգնության սկզբունքների, նորածին երե-

խայի խնամքի, կանանց հիվանդությունների խնդիրների մասին): Առավել ամբողջական տեղեկատվությամբ կարելու է Երեւանի բժշկական լրատու հանդեսը:
Նախագահը եւ նրան ուղեկցող ղեկավարները անձինք ծանոթացան կենտրոնում գործող գանազան ծառայություններին, եղան մի շարք լաբորատորիաներում, անհետաձգելի բուժօգնության, ծննդօգնության, գիներոլոգիայի բաժանմունքներում, անգաղապան, գաստրոնոմիայի, օրհանների օրհանի ռեզուսան կարիներում եւ վերանորոգված, նորագույն բուժսարքավորումներով հագեցած վերականգնման բաժանմունքում:

ՏԵՄ 1 էջ 2

Անիի ներկան եւ աղագան

Հայոց մայրաքաղաք Անիի Մայր տաճարի օժան 1000-ամյակի առիթով երկ ԳԱ ակադեմիայի հանդիսությունների ղեկավարում կուր սեղանի շուրջ էին հավաքվել հայաստանյան եւ սփյուռքի անվանի մասնագետներ ու ծառայողներ՝ արժեքավորելու Անիի ներկան ու աղագան: Մետրոպոլիտ Ավետիքյանի նախագահությամբ ընթացած 16-օրյա ժամանակ հնչեցին շազնադատ ազդարարող ելույթներ, որոնցում շեշտվեց հայոց մասնագետների եղանակները կանխելու ծանրակշիռ ֆայլեր ձեռնարկելու անհրաժեշտությունը: Հայաստանի հուշարձանների պահպանության վարչության ղեկավար Արթուրյանը, որն արժանացել է Մայր տաճարի համապատասխան ներկայացուցչի կոչման, նշեց, որ Անիի ներկան ու աղագանը (մյուս նախագծի հեղինակները՝ Գ. Ա.), ոչ մեկին հայտնի չէր մարտերի իրական կազմը: Այդ կառավարության ներկայացուցիչը ժողովում էլ, թե այստեղ մտած չեն գործում:

մասնակցությամբ արժեքների հանդեմ: Արգելիցի սեղանը հնարավորություն կընձեռնի թե՛ հայ, թե՛ օտարազգի գրոսագրիկներին հիանալու մասնակց հուշարձանների հարստությամբ:

Ակադեմիկոս Վարդգան Հարությունյանը խոսեց վերջին տարիներին թուրքական կառավարության կողմից ստացած ստավորությունների մասին: Եւ փաստեց, որ եթե թուրքական կառավարությունը արագորեն վերականգնվում են մասնագետների կողմից հուշարձանները, հասկալի էր պահանջել, որ արագորեն վերականգնվում են մասնագետների կողմից հուշարձանները, աղա արեւելյան հասկանում, որտեղ հիմնականում հայկական, ասորական մասնական հուշարձաններ են, կատարյալ հետազոտություն ու ավերակներով: Վան ֆաղան այսօր ամբողջովին կերտարանափոխված է: Ծնունդով վանեցի ակադեմիկոսը հանդես է եկել «Եղե՛նք շարունակվում է» հոդվածով, միաժամանակ նամակ է հղել Անուրիայի նախագահ Սուլեյման Գեմիլին Օսմանյան թուրքական կառավարության մասնագետների կողմից հուշարձանների վերականգնմանը: Մինչդեռ, Վասակաբան ծառայողները նրանից օժանդակություն է խնդրել հայկական

նելու եւ թուրքական մակրոային գործիչների հետ համագործակցություն հաստատելու խնդիր: Նրա համոզմամբ, չափազանց կարեւոր է հաստատել կազմակերպությունների մասնակցությունն այս գործին, ֆանգի արդի փուլում երկու ժեսուրներին միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը: Հայոց ցեղասպանության բանգարանի նախագահ Բարսեղյանը, անդրադարձաւ մասնագետներին օգնելու հարցին: Մինչդեռ, ավերակների միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը: Հայոց ցեղասպանության բանգարանի նախագահ Բարսեղյանը, անդրադարձաւ մասնագետներին օգնելու հարցին: Մինչդեռ, ավերակների միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը: Հայոց ցեղասպանության բանգարանի նախագահ Բարսեղյանը, անդրադարձաւ մասնագետներին օգնելու հարցին: Մինչդեռ, ավերակների միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը:

մասնագետների կողմից հուշարձանների վերականգնմանը: Մինչդեռ, Վասակաբան ծառայողները նրանից օժանդակություն է խնդրել հայկական մակրոային նախարարությանը: Հայոց ցեղասպանության բանգարանի նախագահ Բարսեղյանը, անդրադարձաւ մասնագետներին օգնելու հարցին: Մինչդեռ, ավերակների միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը: Հայոց ցեղասպանության բանգարանի նախագահ Բարսեղյանը, անդրադարձաւ մասնագետներին օգնելու հարցին: Մինչդեռ, ավերակների միջեւ դիվանագիտական հարաբերություններ չկան, որի մասնատու էլ անհրաժեշտ են մնացել թուրքական մակրոային նախարարությանը:

Չարմատակարարման ոլորտում կուսակազմի մարտերի «համաճեղմանը», դարձվում է միայն կառավարությանը չէ, որ մտահոգում է: Հանրապետական կուսակցության երկու անդամների օրերս ներկայացրած օրենսդրական նախաձեռնությանն ի հակակշիռ, երեկ գրեթե ողջ օրը խորհրդարանում նմանակվեց նաեւ գրեթե նույն բովանդակությամբ ՍԻՄ երկու մասնագետների ներկայացրած օրենքի նախագիծը: Ընդ որում,

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

«Չրագավ», որով հիվանդանում են նախընտրական Երկու ֆուրի, երկու «օրինազօի» սրահում

Երկու ֆուրի, երկու «օրինազօի» սրահում

դեպք է նկատվել, որ վերջիններիս հեղինակած սարքերակն արդեն երկու ժամանակ է Երզնանում խորհրդարանում, սակայն, սովորական համաձայն, նմանակման չէր ներկայացվում:

Փաստը, որ երկու գրեթե նույն բովանդակ նախագիծերը, որոնք այլընտրանքներ, նմանակման դրվեցին միաժամանակ, ինքնին հետաքրքիր է, թե եւ աննախադեմ: Մեկ տարի առաջ գրեթե նույն «գիծը» բերվեց ՀՀ-ի մասնագետների կենսաթոշակների բարձրացման օրինագծի գլխին, երբ կառավարության եւ ԱԺ մեծամասնության ջանքերով չընդունվեց: Իսկ Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

Այժմ փաստորեն ՍԻՄ-ը չհասցրել է հաշվարկության կարգավիճակում, թե եւ միայն այն սարքերությամբ, որ օրինագիծը նմանակում են միաժամանակ, եւ կառավարությունը ՍԻՄ-ի նախագիծը որոշել է ստորագրել, ինչպես ասում են հընթաց:

Իսկ ի՞նչ է առաջարկում վերջինս. «Մեր նախագիծը առավելությունը դարձնում է մեզ: Առաջարկում ենք երեք տարի առաջ եղած մարտերը մարել ամբողջությամբ, որովհետեւ դրանք արդեն անհուսալի մարտեր են, եւ նույնիսկ դատա-

մանած գներով, այդ գումարը առաջարկում ենք դիտել որոշ կանխավճար, հետագայում դրանցով մարվեն ստացված ջրի վարձերը», իրենց մոտեցումն այս կերպ բացատրեց ՍԻՄ նախագահ Հրանտ Խաչատրյանը:

Ավելացնենք միայն, որ նրանց նախագիծով առաջարկվում է սահմանել 4 անգամ ժամանակված հիշատակված մարտերի մարման հսկայական ծախսերի մարման հսկայական ծախսերը:

Թե սարքերությունը չենք էլ եւ հիմնական ուղղությունը բնակչությանն ազատել մարտերի ծանրությունից, երկու դեպքում էլ եսկան է համարվում, սակայն ԱԺ համադասարան համեմատողով ՍԻՄ-ի նախագիծն դրական եզրակացություն չէր սկսել անհեթեթ մի մասնագետությամբ, թե մի այդպիսի նախագիծ արդեն կա: Իսկ կառավարությունը իր բացասական վերաբերմունքը բողոքով այլ, թե եւս Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

Այժմ փաստորեն ՍԻՄ-ը չհասցրել է հաշվարկության կարգավիճակում, թե եւ միայն այն սարքերությամբ, որ օրինագիծը նմանակում են միաժամանակ, եւ կառավարությունը ՍԻՄ-ի նախագիծը որոշել է ստորագրել, ինչպես ասում են հընթաց:

դրություններ: Բայց առաջին դեպքում չէ, որ կառավարության ներկայացուցիչն այդպիսի ժողովում էր անում:

Այսուհանդերձ, նման մեղադրանքներ կան կասկածանքներ որոշակի իրական հիմքեր են դրվում: Ինչը Հրանտ Խաչատրյանը, համարում է, որ մասնագետ չէ այդ կազմակերպությունների մարտերի հարցերով նմանակումներին ինքնուրույն թափանցիկ բացակայության մասնագետները: Նման դեպքերում Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

Հարցը Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

ԳՈՐ ԱՐԲԱՍՏԱՅԻՆ

Ինչպե՞ս բացատրել մարտերի կուսակազմի կրկնությունը

Սկզբում էլ Դրականն այն է, որ բաժանորդների մեծ մասին մարտերը չեն զանցվել չստացած ծառայության համար: Զրամատակարարման առանց այն էլ ոչ բարձր վիճակը վաթսուցանակ էներգետիկ ձգնաձգի տարիներին, որից հետո եւս լուրջ դրական տեղափոխություն չեղավ: Սակայն այդ տարիներին, ինչպես արդեն նշվեց, բաժանորդային հաճվածների վրա մարտերն ավելանում էին: Եթե խորհրդարանում ընդունվի այս օրինագիծը, աղա սկսյալ անարդարությունը կվերանա:

Երկրորդ դրական գործոնը բնակչության մեծ մասի սոցիալական ծանր կացությանն է առնչվում: Անկախ նրանից, ջուրը սրվում էր ժամանակակիցությանը, թե չուրջօրյա, անվճարումակն ի վիճակի չէր դա դիմաց վճարել: Փոխարենն այս կամ այն ժեսական հաստատությունից տեղեկանք, օգնություն, նրա ստանալու համար նա անընդհատ նվաստացուցիչ վիճակում էր հայտնվում, որովհետեւ նրանք լուրջ ժեսական վճարել էին ջրի դիմաց: Այս խնդիրն էլ կվերանա:

Որո՞նք են բացասական գործոն-

ները: Առաջին բացասական հանգամանակն այն է, որ ընդհանուր հորձանուսում զիջում են ինչպես շուրջօրյա, այնպես էլ ժամանակակիցությանը ջուր ստացողների եւ ընդհանրապես բարձրագույն ու ամիսներով չստացողների մարտերը: Երկրորդ հայտարարելով մարտերը զիջելու մտադրության մասին, կառավարությունը, ըստ էության, ոչինչ չի առաջարկում նմանապես իրավիճակի կրկնությունը բացատրելու համար:

Զրային շնչետության կոմիտեի ժեսն առաջվա ժեսն առաջ է մղում ջրափափերի տեղադրումը համապատասխանության ստեղծման հետ կապելու, բնակիչների հաճված ջրափափերը տեղադրելու տեղում դիվոր մեխանիզմը: Անիմաս են համարում հերթական անգամ անդրադառնալ կառավարության կողմից առաջարկվող այդ մեխանիզմի անկատար լինելուն: Վերադառնալով խորհրդարան ներկայացված օրինագիծին, հարկ ենք համարում ընդգծել, որ որոշ արագումներ այստեղ անհրաժեշտ են:

Առաջինը՝ մարտերի ներումն անհրաժեշտ է մայնամակրել ջրա-

փափերի տեղադրման կամ առանց դրա, հետագայում կանոնավոր վճարումներ կատարելու դեպքում: Այսինքն ջրամատակարարի եւ սոցառողի (կրկնում են տրանսպորտ, այն ոչ թե համասփրության) միջեւ մայնամակր կնեվ ջրի կանոնավոր մատակարարման եւ դրա դիմաց կանոնավոր վճարելու մասին:

Երկրորդ շուրջօրյա ջրամատակարարում ունեցողներին կամ մասամբ զիջել մարտերը, կամ դա մայնամակրել ջրափափերի տեղադրման եւ հետագայում կանոնավոր վճարումներով:

Այդուհանդերձ, գլխավորը Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

Հայկական համագումարը 100 հազար է սրամադրում ականների հայտնաբերման ծրագրին

Վախճանից Հայկական համագումարի գրասենյակը հայտնում է, որ 100 հազար դոլարի չէլ է նվիրել «Մարշալ Լեզասի ինստիտուտին» (ՄԼԻ)՝ մեծ թերություն ականներ հայտնաբերող ենք, որոնք այդ նպատակով ժեսն է օգտագործվել Հայաստանում: Նվիրատվությունը Հայկական համագումարի անդուլ ջանքերի արդյունքն է եւ հետեւել է ժեսնաբերության այն առաջարկին, որ Մ. Լեզասից 300 հազար դոլար կհամարվի ականագործման ծրագրին, եթե հայկական համայնը կարողանա մնացալ 100 հազարն արտադրել:

«Ամերիկայի համայնքն, առաջնորդությամբ բարեբախտ Ժիրայր Կապետյանի եւ Գրեգ Բարսեղյանի, մեծ ոգեւորությամբ դաժնաբեր նախաձեռնությունը, որի օգնությամբ Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

Հանդիսությունը ներկա է եղել Մ. Լեզասից 300 հազար դոլար: Արման Կիրակոսյանը, որն իր երախտագիտությունը հայտնելով եկել է, որ ծրագիրը խորհրդարանում է հայտնաբերվել սերս հարաբերությունները եւ ցույց տալու, թե ինչ կարող են անել Երբ կարծ ժամանակահատվածից հետո կառավարությունը նույն բովանդակությամբ մի օրինագիծ բերեց խորհրդարան, որը բնականաբար ընդունվեց: Այդտեղ միանշանակ ֆաղափանկ խնդիր էր դրված սոցիալական բովանդակությամբ:

ՄԼԻ-ի գործադիր սնորեն Պերրի Բալթիմոր բացատրել է, որ ականուման ախտահանները միայն վարժեցված ենքի օգնությամբ կարել է լա-վազույն ձեւով կատարել: «Դա անհնար է» եւ անհավաստելի մեթոդն է», ասել է նա:

Գնահատելով համագումարի գործունեությունը՝ ականագործման մարդասիրական ծրագրերի ֆաղափանկագործման գործերի գրասենյակի սնորեն Դոնալդ Պասիենուն նշել է, որ հայկական կողմի «առատաձեռն նվիրատվությունը կարագացնի ականատախտի սարածություններն իրենց նախկին թերի վիճակին վերադարձնելու ախտահանները»:

Հանդիսությունը վերջում տեղի է ունեցել հյուրասիրություն եւ ականագործման ծրագրերի մասին մասնող տեսաֆիլմի դիտում:

ՌՈՒՇԱՆ, ԳՈՐԱՍՏԱՅԻՆ

Հարաբերություններ

Վերջին ժամանակներս հանրապետական թերթերում և արժեքներում հրապարակվում են հարցազրույցներ հայաստանի հակամարտության մեղադրանքները վերաբերյալ (Ազգ. 22.06.02, 10.07.02, 02.09.02), որոնցից ոմանց հեղինակները հրեաներ են: Այսուհանդերձ, անհրաժեշտ է իմանալ հարցի էությունը սկսելով սեմիտիզմի անհիմնական բնույթից:

Հասկանալով 1958 թ լույս տեսած «Կոչ ՍՄԻՄ հրեաներին» քաղաքական հոդվածը, «...Սեմիտիզմը անհիմնական մեղադրանք է: Կոչերի նման, որոնք մնացած գոյերը (ոչ հրեաներին) սրված ընդհանուր անունը ինչպես անմիջապես կզրկվեն այդ վարկածով: Ընդ-

Հայ-ասորական հարաբերությունների դասակարգումը ընթացում է միակ «կոնֆլիկտ» սկզբից և վարակված սիրային հողի վրա, երբ Ասորեստանի թագուհի Շամիրամը սիրահարվեց հայոց արքա Արա Գեղեցիկին և սենյալով սենյուն էր նրան: Չնայած այս չստացված դասակարգումը «խնամիրայան», հայերը և ասորիները առ այսօր ապրում են կողմ-կողմի հարգելով միմյանց ազգային դասակարգումը և հոգևոր արժեքները:

Արաբների հետ հայերի վերջին բախումը թվագրվում էր մ. թ. 11-րդ դ.: Հայ-արաբական մտավորական հարաբերություններն արժանազան են բավականին լավ լուսավոր էջեր դասակարգության, բժշկության, փիլիսոփայության, առևտրաճանապարհային և այլ ոլորտներում: Այդ հարաբերությունները եղել են

հաճախ գաղութ 20-րդ դարում» գրում, որը, ցավով, առ այսօր թարգմանված չէ հայերեն, գրված է մասնավորապես Լվով ֆաղափի մասին: «Գերմանական տիրապետության տարիներին 1941-45 թթ. Լվովի հայերի փրկված անհամեմատ լավ էր, այնքան բարձր, որ իրենց սնունդը բաժնուր էին գերմանացի ֆաշիստներից հալածված բազմաթիվ հրեաների» (Grzegorz Pelczynski 'Ormiane Polscy w XX wieku', Warszawa, 1997):

Վերջերս ս. թ. հուլիսի 24-ին, «Նովոյե վրեմյա» թերթին սկսված հարցազրույցում Հարվարդի համալսարանի հայագիտության ամբիոնի վարիչ Պրոֆեսոր Ջեյմս Ռասսելը հետաքրքրական մտքեր է արտահայտել, որոնց հարկ է, որ անդրադառնամ: Նախ իր գործին հայագիտությանը, չափազանց

գաղութ հայերի սերունդներ: Իրենց դժբախտության մեջ հայերին առաջինը ձեռք մեկնեցին, ամբողջ և անտեղադրելու հնարավորություն սկսեցին հենց այդ դեպքերում: Հայ ժողովուրդը երախտաբար է նրանց և դասակարգում է իր սերունդը իր հարաբերությունները վասթարացնելու նրանց հետ այն բանի համար, որ սեմիտ հրեաներն այսօր հակամարտության մեջ են սեմիտ արաբների հետ: Պրոֆ. Ռասսելը, չգիտես ինչու, նույն տեղում չի դիտարկում այլ դիտարկումներ, չէ՞ որ հենց հարաբերվել է ռազմական դաշինք կնքել հայոց դարավոր թեմա-միների թուրքերի և աղբյուրների հետ...»

Հայ ժողովուրդը երախտաբար ժողովուրդ է և չի կարող մոռանալ նաև հրեա ժողովրդի մեծագույն զավակներ Հերի Սուրբաբախյանի,

բողոքական մեջ հեռու է անհիմնական միջոցից, և հայ-հրեական հարաբերությունները դիտարկում է զուտ ֆաղափական հարթության վրա, որտեղ հարաբերվելու իրեն դրել է Հայաստանի ազգային քաղաքական հակառակորդի դիրքում անույն ելնելով իր սեմիտական քաղաքականությանը: Չուղեվով երկարացնել միջև ստույգ բերում են այն ոչ անույն զինակներ և ֆաղափական ուսումնասիրությունների ոչ չիլ գանկը, որոնք միմյանց են թուրք-հարաբերված հարաբերություններին: Ի դեպ, այդ հեղինակներից ոչ մեկը հայ չէ:

1. Benjamin Braude, 'Myths and Realities of Turkish-Jewish Contacts'
2. Wout van Bekkum, 'Jews in the Ottoman Empire and modern Turkey'
3. Bulent Ozdemir, 'The Jews of

Սեմիտիզմ-անսիտեմիտիզմ

հանրապետությունը գոյություն ունի միայն այն դեպքերում, երբ քաղաքացիները կարողանում են միասին մեկնել, նա դառնում է անապատ, և միայն որ մնացածները դրան զոհում են մեզ և ոչնչացնում իրենց ձեռքով: Իսկ մե՞նք... տիտիկում են հաջորդին»:

Հայաստանի է, որ աշխարհում միակ ժողովուրդը, որը դարձրեց եկող Լազի դաս ունի, հրեաներն են: Ասկայն լազը դարձնել զենք և սեղանանեղի բողոքի մեղադրել հակասեմիտիզմի մեջ, արդեն անհեթ է: Այն ինչ կասարվել է երկրորդ համաշխարհային պատերազմից հետո, համաշխարհային ողբերգություն էր: Հայաստանի է նաև, որ այդ ժամանակ զոհվել է ռուս 50 մլն մարդ, որոնցից, ըստ բազմաթիվ սկզբների, 6 միլիոնը հրեաներ էին: Իսկ մնացածը լեհեր, ռուսներ, բելառուսներ, ուկրաինացիներ և այլն... նրանք Լազի դաս չունեն:

Նախ անդրադառնանք անսիտեմիտիզմի հակասեմիտի հասկացությանը: Հայաստան է, որ սեմիտներ են համարվում երեք ազգեր ասորիները, արաբները և հրեաները: Այս երեք ազգերի և հայերի փոխհարաբերությանն անդրադառնանք առանձին-առանձին:

փոխհարաբերությունը, այդպես էլ բարունակվում են:

Իսկ ինչ վերաբերում է հրեաներին, իրենց դժբախտության մեջ հայերը մեկ անգամ չէ, որ օգնել են նրանց: Ուզում են հակադրել հիշել 20-րդ դարի սկզբին Ռուսական կայսրության մեջ ծայր առած հալածանքներից մագաղանը բազմաթիվ հրեաներ փրկվեցին դիմելով Հայ առաքելական եկեղեցուն, ընդունելով հայոց դավանանքը: Եվ Հայ եկեղեցին ազգային եկեղեցի լինելով հանդերձ, օգնության ձեռք մեկնեց և նրանց ընդունեց իր հովանու տակ: Այս փաստաթղթերին կարելի է ծանոթանալ ընթերցելով ակադեմիկոս Վարդգես Սիմայանի հրատարակած «Почему и как российские евреи принимали христианство по армянскому обряду (1910-1915 гг.)» (Ереван, 1999 г.) փաստաթղթերը:

Ավելին երկրորդ համաշխարհային պատերազմի և Լեհաստանում աղյուրի ցած հայեր իրենց սնունդը տրամադրեցին և ֆաշիստական հալածանքներից փրկվեցին բազմաթիվ հրեա ընտանիքներ: 1997 թ. Վարձվալում հրատարակված լեհ հեղինակ Գոբզոր Դելիմսկու «Լե-

միկոսով Դոնաթյոնը յուրաքանչյուր հարցի անդրադառնալիս առաջին հերթին մտնում է ոչ թե հայազգեսի չեզոք գիտնական-մասնագետի, այլ հրեայի սեմանկունից: Պրոֆեսորի զարմանալի դիտարկումները և սրտազավությունը է ցուցաբերում իր որակմամբ թեմա-մի ղարսիկների նկատմամբ, երբ խոսել վերաբերում է Թեոդոսիոս գործող «Արարա» մարզական նրանց մուս գործել չգործելու հարցին արդյունքում թողնելով հակասական և անհամոզիչ տրամադրություն: Հայաստանի և հայագիտության վերաբերյալ իր հայացքներն անցկացնելով հրեայի ոլորտային միջով, կարծում են, որ գիտնականի համար ավելի քան կողմնակալ դիրքորոշում է: Հակադրելու երբ ոչ Ռասսելը համարակալվում է հայերին մեղադրել հարաբերվելու թեմա-միների հրեաներ, Լիբանանի, Սիրիայի հետ ունեցած բարիդրացիական հարաբերությունների մեջ: Առանց հիշելու, որ այսօր Պարսկաստանում և արաբական աշխարհում աղյուր են իրենց դասակարգում հայերնից վարկածների, 1894-1896 թթ., 1909 թ. և 1915-23 թթ. հայկական ցեղասպանությունից մա-

Ֆրանց Վերֆելին, Օսիմ Սանդելու-սամին և Կաս ուրի Կազիվ հրեաների հայ ժողովրդին մասնացած մեծագույն ծառայության համար: Չի կարող մոռանալ նաև 1914-20 թթ. Պաղեստինի բնիկ հրեաների աջակց վերաբերմունքը հայերի հանդեպ, որոնց մասին վերջին տարիներին արժեքավոր ուսումնասիրություններ են հրատարակել իսրայելցի գիտնականները, ինչպես Իսրայել Չառնին և Յիթ Կարուն: Սեմիտների կարող մոռանալ 1988 թ. Սոմալիայի երկրաշարժի ժամանակ Իսրայելի ղեկավարած ցույց սկսած անհրաժեշտ օգնությունը, նաև այն, որ հարյուրավոր տուժածներ բուժվեցին Իսրայելի իվանդանոցներում: Եվ սակայն դեմ է հիշել, որ հայ ժողովրդի ամենամեծ դարձադրան և թեմա-մի այսօրվա թուրքիայի, որը Օսմանյան կայսրության և երիտթուրքական ռեզգործ ֆաղափականության իրավահաջորդն է, այժմ ամենամեծ ֆաղափական բարեկամը նույն Իսրայելի ղեկավարում է: Եվ սակայն ինչպես Իսրայելը, այնպես էլ Հայաստանը իր ֆաղափական համախոհ ղեկավարներն ընտրելու մեջ ազատ է: Այլ խոսքով՝ հայ ժողովուրդն իր ամ-

Salonica and the Reforms'

4. Yitzchak Kerem, 'Jewish-Turkish Muslim Relations in the Greek Peninsula during the 19th and early 20th Centuries'
5. Salahi R. Sonyel, 'Turkish-Jewish Relations During the First World War and Turkey's War of Liberation'
6. M. Avrum Ehrlich, 'Sabbatean Messianism as Proto-Secularism: Examples in Modern Turkey and Zionism'
7. Stanford J. Shaw, 'Turkey and the Jews of Europe During World War II' և այլն, և այլն:

**Խմբագրության կողմից հիշեցնենք, սակայն, որ դուրս 2. Ռասսելը բերելու միակն է Մ. Ամանցի-րի հայագիտական ազդեցությունը վարիչներից, որ մի քանի հարցերում համարակալվում է հանդես գալ հրեական որոշ քաղաքական հակառակորդներին դեմ, մինչդեռ մյուս հայազգեսները, մասնավորապես մասնագետները, վստահում են ծախսում հանել հակասեմիտիզմի մեջ մեղադրվելու ա-*

ՆԱԶԵԼ ԽՐԳՈՐԾԱՆ ԲԱՆ, գիտ. քննադատ

Հայերը Ֆրանսիայում են արդեն 20 դար

«Եվրոպական ոչ մի երկիր ինձ այնպես չի ձգել այնպես, առավել ևս այնպես ամբողջ և անկասկածաբար, ինչպես Ֆրանսիան»: 17-րդ դարի մարտնչական վաճառական Քավազի այս խոսքերով է Ֆրանսիայի ազգագրագետ Քեասրիս Գաստարյան-Քրիկուն սկսում «Հայերը Ֆրանսիայում» վերնագրով իր հոդվածը: Ֆրանսիայում լույս տեսնող «Ազգ» հայկական ամսագրում տրամադրված այս հոդվածը մի քանի փաստերով, անուններով ու անասքներով փորձում է ընդհանրացնել եվրոպական այդ երկրում մեր հայրենակիցների ներկայության լայն ու ձեռք տարածության ողջ ընթացումը:

Ազգագրագետի վկայությամբ՝ հայերի առաջին ներգաղթը Ֆրանսիա կամ Գալլերի երկիր թվագրվում է մ. թ. 3-րդ դար և սեղի է ունեցել հոնանական ներխուժումների դասառնով: Հայկական հողից գաղթել են հաշտապետ զինվորականները, ինչպես նաև Հռոմեական կայսրության սահմանային գոտիների բնակչությունը: Մասնից հենց նաև հայազգի առևտրականներն են սկսում հաստատվել Միջերկրականի ավազանում: Սակայն հեղինակը նշում է, որ հայերի Ֆրանսիա մուտքի հետք գրեթե հնարավոր չէ ճշգրիտ վերականգնել, և հարկ է նշել, որ հայերի ներգաղթի կոչում ու գրանցում էին «արեւելից» ընդհանուր անվանումով: Բայց միեւնույն է, հայ համայնքի միջին ժամանակի ընթացում համարվում լինի, հանրապետական 10-րդ դարում քաղաքացիական էր հայերեն-լատիններն մի բառարան, որը հիմա դարձնում է Օսունի սեմիտաբաղադրյալ

Histoire

«... aucun pays d'Europe ne m'a paru aussi agreable à visiter et à habiter que la France. »

Cavaze(1)

Les Arméniens en France : 20 siècles de présence !

La communauté arménienne de France vient de perdre successivement deux de ses prestigieuses membres. Mais sachez-vous que les Arméniens fournissent depuis longtemps leur contingence d'intelligence à la France ?

գրադարանում: Նույն ժամանակաշրջանում հայ ծարսարար Օդոդ Լը Մետիեր Օռլեանում հեղինակվում է մի եկեղեցու կառուցումը: Ժեմենի լե Պրե կոչվող սաճարն իր մանրամասնակներով այսօր էլ գրավում է ծարսարարական արժեքների սիրահարներին:

Հաջորդ 11-րդ դարում Ֆրանսիայի դարձյալ նույն հասկածի բնակչությունը ծանայում է ևս մեկ նշանավոր հայի՝ հոգեւորական Գրիգոր ղը Պիսիվիին, որն ավելի ուշ սր-

բացվեց, ինչպես իր նման Կաս հոգեւորականներ, բայց իր հայ լինելու հանգամանակով դասակարգված մնաց բացառիկ: 12-րդ դարում դասաբար Քեմեմեն ղը Տոլեդո հիշատակում է, թե հայերի և Սոնոմեյե ֆաղափականների միջև իր մանրամասնակներով այսօր էլ գրավում է ծարսարարական արժեքների սիրահարներին:

Հաջորդ 11-րդ դարում Ֆրանսիայի դարձյալ նույն հասկածի բնակչությունը ծանայում է ևս մեկ նշանավոր հայի՝ հոգեւորական Գրիգոր ղը Պիսիվիին, որն ավելի ուշ սր-

սին ֆաղափ ոչ թե վաճառականությանը զբաղվելու, այլ ողջ դասաբարական զինավորելու համար: Խոսքը Կիլիկիայի արքայական ընտանիքի սերած Հեթումի մասին է, որին Արեւմուտքի գիտնականները «Արեւելի հողի ու դասակարգումների ծաղիկը» գրում:

1375-ին Կիլիկիայի հայկական բազմակրոնական անկումից հետո բավականին մեծ թվով հայեր հեծելու են իրենց արքային նախ եգիպտոս, որտեղ նրանց մի մասը մնում է՝ ձեռնարկելով այդ երկրում հայ համայնքի առաջին քրիստոնեացիները, այնուհետեւ՝ Ֆրանսիա: Ազգային արիւնքների փաստաթղթերի վկայությամբ Փարիզ ժամանած այդ հայերն արժանանում են Ֆրանսիայի արքայական սան բարեհաճությանն ու հաստատվում այդ երկրում:

17-րդ դարում կարգից Ռիշելյե, նրա ակն ունենալով իրանել հայերի առևտրային գործունեությունը Ֆրանսիայում, հովանավորում է հայերեն-լատիններն արդեն երկրորդ բառարանի հրատարակումը: Հովանավորական նույն ֆաղափականությունը բարունակում է նրան հաջորդող Կոլբերը և, չնայած սեղացի առևտրականների ճնշմանը, հայ վաճառականների համար հասուն դասակարգում է ստեղծում, ազատում նրանց որոշ հարկերից: Նա նաև ծնունդով Հալեթից Պեթրոս անունով մի հայի դարձնում է Ֆրանսիայի արքայական սան բարգամանի վասալելով վերջինիս նաև սիրիական ուսումնասիրությունների բաժինը Ֆրանսիական համալսարանում:

Նույն ժամանակ Լյուդովիկոս 14-րդը դեկրետ է արձակում հայերին Ֆրանսիայում սուրբի և բանկարծի ֆարերի վաճառով զբաղվելու արժույթները վերադառնելով:

17-րդ դարի վերջին ճանաչված հայերից ի վեր Ֆրանսիական արիւնքներում սկսում են հայտնվել հիշատակություններ հայ կանանց մասին: Խոսքը մասնավորապես արեւելյան սրկական շուկաներում վաճառվող հայ կանանց մասին է, որոնց գնում էին Ֆրանսիացի դիվանագետները: Արդեն Ֆրանսիայում այդ կանանց ազատ մարդկանց կարգավիճակ էր շեղվում կաթոլիկ եկեղեցու կողմից: Եվ նրանք Կաս համայնքում անուանում էին ազնվականների հետ:

18-րդ դարից ի վեր Ֆրանսիայում հաստատված հայերը, մասնավորապես վաճառականները, սկսում են կենտրոնանալ Մարսել ֆաղափական դառնալով սեղացիներին համահավասար բուրժուաներ: 18-րդ դարում է ամրել նաև Ֆրանսիայում մեծ ծանայում վայելող Ալբերը Հովանուս Ալբուրյանը, որն այդ երկրի հյուսիսային քաղաքներ թեք բարձր մեկնանք էր արձակում: Այսպիսով, ըստ Ֆրանսիացի դասաբարների, Ֆրանսիայի դասակարգումը ողջ ընթացումը հայերն այնպես զբաղված արքայական կարգավիճակ են ունեցել: Բայց նաև դարձել են այդ երկրի ամենաօրինակելի բնակիչներ՝ լիարժեքորեն կատարելով իրենց ֆաղափական դասակարգումը, այդ թվում Ֆրանսիական բանակի բարձրում մասնակցելով Առաջին և երկրորդ համաշխարհային դասաբարներին:

ՆԱԶԵԼ ԽՐԳՈՐԾԱՆ

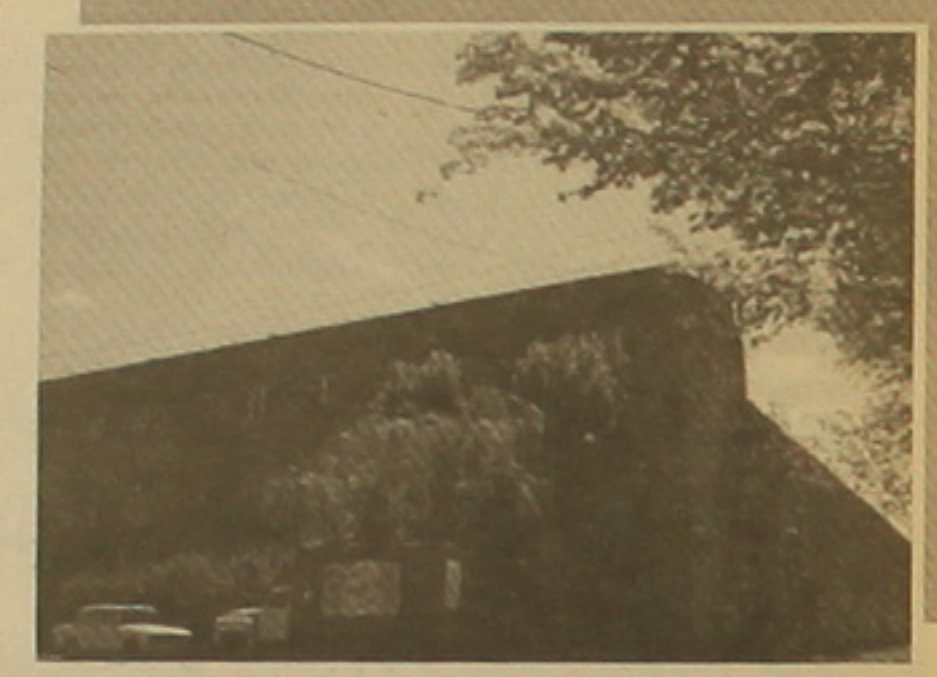

ՀԱՅԱԳՐՈՐԲԱՆԿ ԲԲԸ

Վաճառվում է Հայագրոբանկի սեփականությունը հանդիսացող «Արզնի» հանքային ջրերի գործարանը

Երեանից 20 կմ հեռավորության վրա 5 հեկտար ընդհանուր մակերեսով գործարանը կառույց է օրական թողարկել մինչև 25 հազար շիշ թույլ հանքայնացված, գազավորված հանքային ջուր:
Այժմ գործարանը թողարկում է 0.5 և 0.330 լիտր տարողությամբ լողիթթիլենային բանկաներով, 0.5 և 1.5 լիտր տարողությամբ լողիթթիլենային շիշերով հանքային ջուր:

«Արզնի» ՀԱՆՔԱՅԻՆ ՋՐԵՐ

«Արզնի» հանքային ջուրը բարեբա է ներգործում սրտանոթային համակարգի վրա: Խորհուրդ է տրվում օգտագործել սամոնի ֆրոնիլ բորբոխումների, աղիների, լյարդի և ենթասամոնային գեղձի հիվանդությունների, ֆրոնիլ լյարդաքայտի դեղումները:
«Արզնի» հանքային ջրի բաղադրության մեջ կան անիոններ (ֆլուր և այլն) և կատիոններ (նատրիում, կալցիում, մագնեզիում և այլն):

Առաջարկով շահագրգիռ բոլոր կազմակերպություններն ու անձինք կարող են դիմել «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա), 615 սենյակ, հեռախոս 53-54-71, 53-58-32:

ՀԱՅԱԳՐՈՐԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈՒՍԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԻՍԿ ՍՈՒՏԵԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱՎԱՆԱՑՈՒՄ ԵՒ ԱՆՎՃԱՐ

❖ ԱճՆԱԽԱԳԵՂ ԱՌԱՋԱՐԿ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ դաշմաններ առաջարկելու նպատակով ս.թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բավականաչափ իջեցրել է դրամական փոխանցումների գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաև ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու *անվճար* տարբերակ, որի տարբերակայնություն է ներառում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն *անվճար*: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն *կանխիկ* մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

Վաճառվում է Հայագրոբանկի սեփականությունը հանդիսացող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը

Երեանից 20 կմ հեռավորության վրա գտնվող Եղվարդի համակցված կերերի կոմբինատը օրական կարող է արտադրել մինչև 35 տոննա ալյուր (բարձր, առաջին և երկրորդ սեսակների), 15 տոննա համակցված կերեր և ձավար (ձավարը ըստ դասվելի): Ձեռնարկության ընդհանուր տարածքը 7.5 հեկտար է: Կոմբինատն ունի երեք արտադրամաս և մինչև 23 հազար տոննա ցորենի մթերման բեռնարան: Ձեռնարկության տարածքով անցնում է երկաթուղի, որը հնարավոր կդարձնի արտադրանքի առաքումը ինչպես Հայաստանի տարբեր բնակավայրեր, այնպես էլ հանրապետությունից դուրս: Արտադրանքը թողարկվում է 50 և 25 կգ-անոց դարակներով: Այլուր նաև 2 կգ փաթեթներով:

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Ք/Ք	Գրանցման հասցե (վայր)
1	Երեւան, Քանախ, 1 նրք. 35 տուն II հարկանի առանձնատուն 140 մ ² մակերեսով, 600 մ ² հողամաս
2	Երեւան, Մ.Գորկու փող. 43 II հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 մ ² մակերեսով
3	Արզնու հանքային ջրերի գործարան
4	Երեւան, Նուբարաբենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 մ ² մակերեսով
5	Երեւան, գյուղ Հաղթանակ, խճուղի 7 ավտոմեքենայի կայան
6	Երեւան, Երեւանյան խճուղի, ավտոմեքենայի կայան, արմինիստրաշիվ եզնի, 430մ ² մակերեսով, 2.2 հա տարածքով
7	Երեւան, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսավառույց), 20200 մ ² մակերեսով, 2 հա տարածքով
8	Երեւան, Արարիկ փ. 37/ 7 հանրակացարան 840 մ ² մակերեսով
9	Արմավիրի մարզ, գյուղ Արմավան արմինիստրաշիվ եզնի, 5835 մ ² մակերեսով, 0.25 հա հողամասով
10	Ի. Գալստ. «Սարի» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
11	Ի. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսավառույց) 1900 մ ² մակերեսով, 2 հա հողամասով

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա) 615 սենյակ
Հեռ. 53-54-71, 53-58-32

2002 թ. հուլիսի 1-ից Հայագրոբանկի համակարգում ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների համար, կառավարվող սոկոսների վճարման հաճախականությունից եւ ավանդի գումարի մեծությունից, սահմանվում են հետեւյալ *սարեկան* սոկոսադրույթները:

50 միլիոն 33 դրամից եւ 100 հազար ԱՄՆ դոլարից ավելի գումարների ժամկետային ավանդների ընդունումը եւ սոկոսադրույթների սահմանումը իրականացվում է յուրաքանչյուր առանձին դեղում համաձայնեցնելով Հայագրոբանկի վարչության նախագահի հետ:

Ժամկետային աճող ավանդների ներգրավումը, սոկոսադրույթների եւ սոկոսադրման այլ դաշմանների սահմանումը իրականացվում է բացառապես համաձայնեցնելով վարչության նախագահի հետ:

8 տարեանց ավանդների համար սահմանված է 3% տարեկան սոկոսադրույթ:

33 դրամով ավանդների նվազագույն չափը՝ 50 000 դրամ է, ԱՄՆ դոլարով ավանդների նվազագույն չափը՝ 100 դոլար:

Ժամկետային ավանդներ		
30 օր ժամկետով		
Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	33 դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչև 50.0 մլն.	մինչև 100.0 հազ.
Սմասական	11.0	8.0
90 օր ժամկետով		
Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	33 դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչև 50.0 մլն.	մինչև 100.0 հազ.
Սմասական	12.0	8.5
ժամկետի վերջում	12.5	9.0
180 օր ժամկետով		
Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	33 դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչև 50.0 մլն.	մինչև 100.0 հազ.
Սմասական	13.0	9.5
ժամկետի վերջում	13.5	10.0
270 օր ժամկետով		
Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	33 դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչև 50.0 մլն.	մինչև 100.0 հազ.
Սմասական	14.0	9.0
ժամկետի վերջում	14.5	9.5
360 օր ժամկետով		
Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	33 դրամով	ԱՄՆ դոլարով
	մինչև 50.0 մլն.	մինչև 100.0 հազ.
Սմասական	14.5	8.0
ժամկետի վերջում	15.0	8.5